

32001D0235

L 85/13

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

24.3.2001

SKLEP SVETA**z dne 8. marca 2001****o načelih, prednostnih nalogah, vmesnih ciljih in pogojih, ki jih vsebuje Partnerstvo za pristop z Republiko Turčijo**

(2001/235/ES)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

kopenhavenskih meril. Kjer manjka kateri od bistvenih elementov, lahko Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino izvede ustrezne ukrepe v zvezi s katero koli predpristopno pomočjo.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 390/2001, z dne 26. februarja 2001, o pomoči Turčiji v okviru predpristopne strategije in zlasti o vzpostavitvi partnerstva za pristop ⁽¹⁾ ter zlasti člena 2 Uredbe,

(4) Pridružitveni svet ES-Turčija se je odločil, da bodo organi Pridružitvenega sporazuma ustrezno nadzorovali izvajanje Partnerstva za pristop za Turčijo.

ob upoštevanju predloga Komisije,

(5) Redno poročilo Komisije za leto 2000 je predstavilo objektivno analizo priprav Turčije na članstvo in opredelilo številna prednostna področja za nadaljnje delo.

ob upoštevanju naslednjega:

(6) Turčija bi morala pripraviti nacionalni program za sprejem pravnega reda Skupnosti, da bi se pripravila za članstvo. Ta program bi moral določati časovni raspored za doseganje prednostnih nalog in vmesnih ciljev, določenih v Partnerstvu za pristop –

(1) Evropski svet v Helsinkih je izjavil: „Turčija je država kandidatka, ki se bo Uniji pridružila na podlagi enakih meril, kot se uporabljajo za druge države kandidatke. Turčija bo imela tako kot druge države kandidatke koristi od predpristopne strategije pri spodbujanju in podpori svojih reform, če bo gradila na obstoječi evropski strategiji.“ Kot ključna značilnost take strategije bo na podlagi predhodnih sklepov Evropskega sveta pripravljeno Partnerstvo za pristop.

SKLENIL:

Člen 1

(2) Uredba (ES) št. 390/2001 predvideva, da Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino odloči o načelih, prednostnih nalogah, vmesnih ciljih in pogojih partnerstva za pristop, ki jih vsebuje posamezno partnerstvo za pristop, kakor bodo predloženi Turčiji, ter o kasnejših pomembnejših prilagoditvah, ki se uporabljajo zanj.

V skladu s členom 2 Uredbe (ES) št. 390/2001 so načela, prednostne naloge, vmesni cilji in pogoji, ki jih vsebuje Partnerstvo za pristop za Turčijo, določeni v prilogi k temu sklepu, ki je sestavni del tega sklepa.

Člen 2

(3) Pomoč Skupnosti je pogojena z izpolnjevanjem bistvenih elementov in zlasti z napredkom v smeri izpolnjevanja

Izvajanje Partnerstva za pristop ustrezno nadzorujejo organi Pridružitvenega sporazuma in pristojni organi Sveta, ki jim Komisija redno poroča.

⁽¹⁾ UL L 58, 28.2.2001, str. 1.

Člen 3

Ta sklep začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

V Bruslju, 8. marca 2001

Za Svet
Predsednik
K. LARSSON

PRILOGA

TURČIJA: 2000 PARTNERSTVO ZA PRISTOP

1. UVOD

Evropski svet je v Helsinskih 10. in 11. decembra 1999 pozdravil pozitiven razvoj dogodkov v Turčiji kot tudi njen namen, da nadaljuje z reformo v smeri izpolnjevanja kopenhavenskih meril. Turčija je država kandidatka, ki se je namenila pridružiti Uniji na podlagi enakih meril, kot se uporabljajo za druge države kandidatke.

Na svojem srečanju v Helsinkih se je Evropski svet odločil, da bo vzpostavljeno Partnerstvo za pristop „na podlagi predhodnih sklepov Evropskega sveta“. Zajemalo bo prednostne naloge, na katere se morajo osredotočiti priprave za pristop v luči političnih in gospodarskih meril ter obveznosti države članice v povezavi z nacionalnim programom za sprejem pravnega reda Skupnosti.

Na srečanju v Luxemburgu decembra 1997 je Evropski svet sklenil, da bo Partnerstvo za pristop ključna značilnost izboljšane predpristopne strategije, ki bi v enotnem okviru mobilizirala vse oblike pomoči državam kandidatkam. Na ta način želi EU usmeriti svojo pomoč glede na posebne potrebe vsake kandidatke, da bi jim zagotovila podporo pri premagovanju posebnih težav, povezanih s pristopom.

Popolnoma v skladu s tem pristopom je Komisija dne 26. julija 2000 predlagala uredbo za vzpostavitev enotnega okvira za koordinacijo vseh virov finančne pomoči EU Turčiji za predpristopno obdobje in zlasti pri vzpostavitvi partnerstva za pristop. Ta okvirna uredba za Turčijo je narejena po vzoru uredbe za 10 držav kandidatk iz Srednje in Vzhodne Evrope. (Uredba Sveta (ES) št. 622/98 (UL L 85, 20.3.1998, str. 1).

Prvo Partnerstvo za pristop bo predvideno v Uredbi Sveta o vzpostavitvi Partnerstva za pristop za Turčijo. To Partnerstvo za pristop predlaga Komisija po posvetu s Turčijo in na podlagi načel, prednostnih nalog, vmesnih ciljev in pogojev, ki jih določi Svet. Pri tem upošteva analizo iz rednega poročila o napredku Turčije v smeri članstva za leto 2000.

2. CILJI

Namen Partnerstva za pristop je, da v enotnem okviru določi prednostna področja za nadaljnje delo, opisano v rednem poročilu Komisije o napredku Turčije v smeri članstva v Evropski uniji za leto 2000, finančnih sredstvih, ki so na voljo za pomoč Turčiji pri izvajanju teh prednostnih nalog, in pogojih, ki veljajo za to pomoč. Partnerstvo za pristop zagotavlja podlago za številne instrumente politike, ki se bodo uporabljali za pomoč državam kandidatkam v pripravah za članstvo. Pričakuje se, da bo Turčija na podlagi Partnerstva za pristop pred koncem leta sprejela nacionalni program za sprejem pravnega reda Skupnosti. To ni sestavni del tega partnerstva, vendar pa bi morale biti v njem zajete prednostne naloge, združljive s tem.

3. NAČELA

Glavna prednostna področja, ugotovljena za vsako državo kandidatko, se nanašajo na njeno sposobnost prevzemanja obveznosti izpolnjevanja kopenhavenskih meril, ki navajajo, da članstvo zahteva:

- stabilnost institucij v državah kandidatkah, ki zagotavljajo demokracijo, pravno državo, človekove pravice in spoštovanje ter varstvo manjšin,
- obstoj delujočega tržnega gospodarstva kot tudi sposobnost, da vzdrži konkurenčne pritiske in tržne sile znotraj Unije,
- sposobnost prevzemanja obveznosti članstva, vključno s spoštovanjem ciljev politične, gospodarske in monetarne unije.

Na srečanju v Madridu je Evropski svet poudaril potrebo, da morajo države kandidatke prilagoditi svojo upravno strukturo, da se zagotovi usklajeno delovanje politik Skupnosti po pristopu. V Luxemburgu je poudaril, da je vključevanje pravnega reda Skupnosti v zakonodajo sicer nujno, a ne samo po sebi zadostno; treba je zagotoviti, da se dejansko uporablja.

Na srečanju v Helsinkih je Evropski svet ponovno potrdil vključevalno naravo pristopnega procesa, ki v enotnem okviru zajema 13 držav kandidatk. Države kandidatke enakopravno sodelujejo v pristopnem procesu. Evropski svet je izjavil, da morajo imeti enake vrednote in cilje kot Evropska unija, kakor je določeno v Pogodbah. V zvezi s tem je Evropski svet poudaril načelo mirnega reševanja sporov v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov in pozval države kandidatke, naj si čim bolj prizadevajo razrešiti kakršne koli nerešene spore glede mej in drugih sorodnih vprašanj. Če jim to ne uspe, bi morale v razumnem času spor predložiti Meddržavnemu sodišču.

Evropski svet je sklenil tudi, da bo ponovno preučil položaj v zvezi s kakršnimi koli nerešenimi spori, zlasti glede posledic za pristopni proces in zato, da bi pospešil njihovo reševanje preko Meddržavnega sodišča, najkasneje do konca leta 2004.

Nadalje je Evropski svet poudaril, da bo imela Turčija koristi od predpristopne strategije za spodbujanje in podporo svojih reform, vključno z okrepljenim političnim dialogom, s poudarkom na napredovanju v smeri izpolnjevanja političnih meril za pristop s posebnim poudarkom na človekovih pravicah kot tudi na vprašanjih iz odstavkov 4 in 9(a) sklepov iz Helsinkov; v tem duhu Evropska unija spodbuja Turčijo, naj skupaj z vsemi stranmi še naprej podpira prizadevanja generalnega sekretarja ZN za uspešen zaključek procesa, ki želi priti do vsestranske rešitve ciprskega problema.

4. PREDNOSTNE NALOGE IN VMESNI CILJI

Redna poročila Komisije so poudarila obseg prizadevanj, ki jih morajo države članice na nekaterih področjih še opraviti, da se pripravijo na pristop. Ta položaj zahteva opredelitev vmesnih stopenj v zvezi s prednostnimi nalogami, ob vsaki od njih pa morajo biti natančno opisani cilji, določeni v sodelovanju z zadevnimi državami; katerih doseganje bo pogojevalo stopnjo dodeljene pomoči in napredek pogajanj, ki potekajo z nekaterimi državami, ter odpiranje novih pogajanj z drugimi. Prednostne naloge in vmesni cilji v Partnerstvu za pristop so razdeljeni v dve skupini – kratkoročno in srednjeročno. Kratkoročne naloge in cilji so bili izbrani z ozirom na to, da je realistično pričakovati, da jih lahko Turčija izpolni ali glede njih zelo napreduje do konca leta 2001. Za izpolnitev srednjeročnih prednostnih nalog se pričakuje, da bi potrebovali več kot eno leto, čeprav bi bilo, kjer je to mogoče, z njimi potrebno začeti že v letu 2001.

Partnerstvo za pristop navaja prednostna področja za priprave Turčije na članstvo. Turčija pa se bo vseeno morala lotiti vseh vprašanj, opisanih v rednem poročilu. Pomembno pa je tudi, da Turčija izpolni obveznosti zakonodajnega približevanja in izvajanja pravnega reda Skupnosti v skladu z obveznostimi, ki izhajajo iz pridružitvenega sporazuma, carinske unije in sorodnih sklepov Pridružitvenega sveta ES-Turčija, na primer, o trgovinskem režimu za kmetijske proizvode. Opozoriti je treba na to, da vključevanje pravnega reda Skupnosti v zakonodajo ni samo po sebi zadostno; treba bo tudi zagotoviti, da se dejansko uporablja po enakih standardih, kot veljajo v Uniji. Na vseh spodaj navedenih področjih obstaja potreba po verodostojnem in učinkovitem izvajanju in uveljavljanju pravnega reda Skupnosti.

Na podlagi analize rednega poročila Komisije so bile za Turčijo ugotovljene naslednje kratkoročne in srednjeročne prednostne naloge ter vmesni cilji:

4.1 **Kratkoročni (2001)**

Okrepljen politični dialog in politična merila

- V skladu s sklepi iz Helsinkov in v kontekstu političnega dialoga močna podpora prizadevanjem generalnega sekretarja ZN za uspešen zaključek procesa iskanja celovite rešitve ciprskega vprašanja, kot navaja točka 9(a) sklepov iz Helsinkov.
- Okrepiti pravna in ustavna jamstva za pravico do svobode izražanja v skladu s členom 10 Evropske konvencije o človekovih pravicah. V tem kontekstu je treba obravnavati položaj tistih oseb v zaporih, ki so obsojene zaradi izražanja nenasilnega mnenja.
- Okrepiti pravna in ustavna jamstva za pravico do svobode združevanja in mirnega zborovanja ter spodbujati razvoj civilne družbe.
- Okrepiti pravne določbe in izvesti vse potrebne ukrepe za okrepitev boja proti mučenju in zagotovitev skladnosti z Evropsko konvencijo o preprečevanju mučenja.
- Nadalje uskladiti pravne postopke glede pripora v preiskovalnem postopku z določbami Evropske konvencije o človekovih pravicah in priporočili Odbora za preprečevanje mučenja.
- Okrepiti priložnosti za pravno popravilo krivic pri vseh kršitvah človekovih pravic.
- Okrepiti izobraževanje o vprašanjih človekovih pravic za uslužbence organov pregona v vzajemnem sodelovanju s posameznimi državami in mednarodnimi organizacijami.
- Izboljšati delovanje in učinkovitost sodstva, vključno z državnim varnostnim sodiščem skladno z mednarodnimi standardi. Zlasti okrepiti izobraževanje sodnikov in tožilcev o zakonodaji Evropske unije, vključno s področjem človekovih pravic.
- Ohraniti dejanski moratorij na smrtno kazen.

- Odstraniti katere koli pravne določbe, ki turškim državljanom prepovedujejo uporabo svojega materinega jezika v televizijskih in/ali radijskih oddajah.
- Razviti vsestranski pristop za zmanjšanje regionalnih razlik in zlasti izboljšati položaj na jugovzhodu, da bi povečali gospodarske, socialne in kulturne priložnosti za vse državljane.

Gospodarska merila

- Zagotoviti izvajanje sedanjega programa za zmanjšanje inflacije in za strukturne reforme, dogovorjenega z IMF in Svetovno banko, ter zlasti zagotoviti nadzor javne porabe.
- Nadaljevati s hitrim izvajanjem reforme finančnega sektorja s ciljem zagotoviti transparentnost in nadzor.
- Pripraviti postopek predpristopnega fiskalnega nadzora, sestavljen iz letnega obveščanja o fiskalnih stanjih, v skladu s postopki EU in predstavitvijo predpristopnega gospodarskega programa (PGP). Cilj PGP je pripraviti državo za pristop z vsestranskim gospodarskim programom.
- Nadaljevati s kmetijskimi reformami.
- Nadaljevati privatizacijo podjetij v državni lasti ob upoštevanju socialne komponente.

Notranji trg

- Pravice intelektualne in industrijske lastnine: nadaljevati usklajevanje zakonodaje glede intelektualne lastnine in okrepiti boj proti piratstvu.
- Prost pretok blaga: pospešiti usklajevanje evropskih standardov, certificiranja in ocenjevanja skladnosti ter označevanja; začeti krepiti obstoječe strukture za nadzor trga in ocenjevanje skladnosti z opremo in izobraževanje; pospešiti delo v zvezi z določenimi sektorji (živila, farmacevtski izdelki, kozmetika, tekstil) in okvirno zakonodajo, ki prenaša načela novega in globalnega pristopa ter ustvarja združljivo upravno infrastrukturo; odstraniti tehnične ovire za trgovanje.
- Konkurenca: prilagoditi zakonodajo, ki določa odgovornost nadzora državne pomoči, da se zagotovi osnova za transparentnost in redno spremljanje državnih pomoči.
- Javna naročila: začeti usklajevanje s pravnim redom Skupnosti, zlasti s tem, da se sistem javnih naročil naredi bolj transparenten in odgovoren.

Obdavčenje

- Začeti usklajevanje trošarin in DDV, zlasti glede stopenj, obsega oproščenih transakcij, obdavčljivega obsega in davčne strukture; zagotoviti, da so novi davčni ukrepi v skladu z načeli etičnega kodeksa za obdavčenje podjetij in odstraniti kakršne koli diskriminatorne ukrepe.

Kmetijstvo

- Razviti delujočo zemljiško knjigo, sisteme identifikacije živali, sisteme potnih listov za rastline in izboljšanje upravnih struktur, da bi lahko nadzorovali kmetijske trge in izvajali okoljske in strukturne ukrepe ter ukrepe za razvoj podeželja.
- Vzpostaviti ustrezno strategijo za usklajevanje veterinarske zakonodaje Skupnosti in zakonodaje Skupnosti glede zdravstvenega varstva rastlin, pri kateri bi bila prva prednostna naloga usklajevanje zakonodaje za boj proti boleznim živali in rastlin, ter nadgraditi institucije in kadre za uveljavljanje, zlasti za laboratorijsko preskušanje, inšpekcijske ureditve in obrate.

Ribištvo

- Vzpostaviti upravne strukture za nadzor izkoriščanja ribiških virov, tržni in strukturni razvoj preko politike upravljanja virov, inšpekcija in nadzorni ukrepi ter izboljšanje registra ribiškega ladjevja.

Promet

- Sprejeti program za prenos prometnega pravnega reda Skupnosti.
- Začeti usklajevati zakonodajo o pomorskih varnostnih standardih; izvajati in uveljavljati varnostne standarde.

- Sprejeti akcijski načrt za pomorski promet o nadzoru klasifikacijskih zavodov in izboljšanje učinkovitosti turškega registra ladij.
- Začeti krepiti pomorsko upravo, zlasti ladijski državni nadzor.

Statistika

- Sprejeti strategijo za nadaljnji razvoj statistike, zlasti demografske in socialne statistike, regionalne statistike, poslovne statistike, statistike o zunanji trgovini in kmetijstvu.
- Poslovni register prilagoditi standardom EU.

Zaposlovanje in socialne zadeve

- Sprejeti strategijo in podroben program za usklajevanje pravnega reda Skupnosti.
- Nadalje okrepiti prizadevanja za reševanje problema dela otrok.
- Zagotoviti vzpostavitev pogojev za aktivni in avtonomni socialni dialog, med drugim z zagotavljanjem spoštovanja pravic sindikatov in z odpravo restriktivnih določb glede dejavnosti sindikatov.
- Podpirati prizadevanja socialnih partnerjev za vzpostavitev institucij in kadrov za razvoj in izvajanje pravnega reda Skupnosti.

Energija

- Vzpostaviti program za sprejemanje energijskega pravnega reda Skupnosti.
- Ustanoviti neodvisno regulatorno oblast za sektor elektrike in sektor plina; dodeliti pooblastila in sredstva za učinkovito izvajanje nalog.
- Pripraviti se za vzpostavitev notranjega trga energije v skladu z direktivami za elektriko in plin ter odpiranje trgov.

Telekomunikacije

- Uskladiti se s pravnim redom Skupnosti na področjih podeljevanja licenc, medsebojnih povezav in univerzalnih storitev; nadalje razjasniti potrebe po sprostitev.
- Okrepiti vzpostavitev institucij in kadrov neodvisnih regulatornih oblasti, t.j. okrepiti njihovo sposobnost izvajanja uredb.

Regionalna politika in koordinacija strukturnih instrumentov

- Pripraviti razvrstitev NUTS v skladu s pravili Skupnosti.
- Sprejeti strategijo za razvoj učinkovite regionalne politike.
- Začeti uvajanje meril regionalne politike pri izbiri projektov v procesu planiranja v Turčiji.

Kulturna in avdiovizualna politika

- Začeti usklajevanje zakonodaje na področju avdiovizualne politike, zlasti v zvezi z Direktivo o televiziji brez meja.

Okolje

- Sprejeti podroben program za prenos posameznih direktiv pravnega reda Skupnosti.
- Prenesti direktivo o oceni okoljskih vplivov.
- Razviti načrt za financiranje naložb (po direktivah) na podlagi ocen stroškov usklajevanja in realnih virov javnih in zasebnih financ za vsako leto posebej.

Pravosodje in notranje zadeve

- Razviti programe za obveščanje in osveščanje o zakonodaji in praksi v Evropski uniji na področju pravosodja in notranjih zadev.
- Okrepiti boj proti organiziranemu kriminalu, trgovanju z drogami in korupcijo ter okrepiti sposobnost obravnavanja pranja denarja.

Carina

- Nadaljevati usklajevanje zakonodaje o prostih conah in zagotoviti uveljavljanje novega carinskega zakonika in njegovih izvedbenih določb.

Večanje upravnih in sodnih zmogljivosti

- Izboljšati sposobnost javne uprave, da sprejme, izvaja in upravlja pravni red Skupnosti zlasti preko izobraževanja in primerne koordiniranja med ministrstvi, vključno z razvojem učinkovitega mejnega nadzora za preprečevanje ilegalnega priseljevanja in ilegalnega trgovanja z ljudmi in drogami.
- Pospesiti posodabljanje javne uprave, vključno s krepitvijo ustreznih upravnih institucij.
- Okrepiti funkcije finančnega nadzora, izboljšati učinkovitost carinske uprave in posodobiti davčno upravo ter povečati sposobnost boja proti goljufijam; okrepiti veterinarski in fitosanitarni nadzor tudi na mejah, prestrukturirati in nadgraditi upravo za nadzor hrane, izboljšati delovanje sodnega sistema in nadalje pospeševati izobraževanje sodstva o pravu Skupnosti in njegovi uporabi.
- Sprejeti pravne, upravne in proračunske okvire (revizijski priročnik in revizijska sled) za upravljanje programa.

4.2 Srednjeročni*Okrepljen politični dialog in politična merila*

- Prizadevati si, v skladu s helsinškimi sklepi, in v kontekstu političnega dialoga, po načelu mirnega reševanja sporov v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov, za razrešitev kakršnih koli nerešenih mejnih sporov in drugih sorodnih vprašanj, kot navaja točka 4 helsinških sklepov.
- Zagotoviti polno uživanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin za vsakega posameznika brez razlikovanja in ne glede na jezik, raso, barvo, spol, politično mnenje, filozofsko prepričanje ali vero. Nadalje razvijati pogoje za uživanje svobode misli, vesti in vere.
- Ponoven pregled turške ustave in druge ustrezne zakonodaje, da bi zagotovili pravice in svoboščine za vse turške državljane, kot jih določa Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic; zagotoviti izvajanje takih pravnih reform in skladnost s prakso v državah članicah EU.
- Odpraviti smrtno kazen, podpisati in ratificirati Protokol 6 k Evropski konvenciji o človekovih pravicah.
- Ratificirati Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah in fakultativni protokol k njej in Mednarodni pakt o gospodarskih, socialnih in kulturnih pravicah.
- Prilagoditi priporne pogoje v zaporih in jih uskladiti s Standardnimi minimalnimi pravili ZN o ravnanju z zaporniki in z drugimi mednarodnimi standardi.
- Uskladiti ustavno vlogo Nacionalnega varnostnega sveta kot svetovalnega organa vladi v skladu s prakso v državah članicah EU.
- Preklicati izredno stanje na jugovzhodu, kjer še velja.
- Zagotoviti kulturno raznolikost in kulturne pravice za vse državljane, ne glede na njihovo poreklo. Odpraviti bi bilo treba vse zakonske določbe, ki preprečujejo uživanje teh pravic, vključno s pravicami na področju izobraževanja.

Gospodarska merila

- Dokončati proces privatizacije.
- Dokončati reformo kmetijskega in finančnega sektorja.
- Zagotoviti trajnost sistema pokojninskega in socialnega varstva.
- Zagotoviti izboljšanje splošne ravni izobraževanja in zdravja, predvsem ob upoštevanju mlajše generacije in regij v neugodnem položaju.

Notranji trg

- Prost pretok blaga: popolna uskladitev s pravnim redom Skupnosti; popolna uskladitev evropskih standardov; popolna okrepitev obstoječih struktur za certificiranje, tržni nadzor in ocenjevanje skladnosti.

- Zakonodaja o družbah: popolna uskladitev s pravnim redom Skupnosti.
- Varstvo podatkov: popolna uskladitev in izvajanje zakonodaje.
- Prost pretok kapitala: popolna uskladitev zlasti z odpravo omejitev za tuje investitorje.
- Konkurenca: popolna uskladitev s pravnim redom Skupnosti glede državnih pomoči, vključno s shemami regionalnih pomoči, in uskladitev zakonodaje glede monopolov in podjetij, ki imajo korist od posebnih pravic.
- Javna naročila: popolna uskladitev s pravnim redom Skupnosti; zagotoviti učinkovito izvajanje in uveljavljanje.

Obdavčenje

- Popolna uskladitev nacionalne zakonodaje s pravnim redom Skupnosti.

Kmetijstvo

- Popolna priprava za pravni red Skupnosti v kmetijski politiki in politiki razvoja podeželja.
- Posodobiti obrate za predelavo hrane (obrati za predelavo mesa, mlečnih izdelkov), da bodo izpolnjevali higienske standarde in standarde javnega zdravja ter nadaljnja vzpostavitev preskusnih in diagnostičnih zmogljivosti.

Ribištvo

- Dokončati razvoj zmogljivosti za izvajanje in uvajanje skupne ribiške politike.
- Nadaljevati izboljševanje celotnih standardov kakovosti in varnosti ribiških proizvodov v Turčiji.

Promet

- Popolna uskladitev zakonodaje o cestnem prometu (dostop do trga, varnost cest, pravila za nevarno blago in obdavčenje), železnicah, zračnem prometu (zlasti upravljanja zračne varnosti in zračnega prometa) ter celinskih plovnih poteh (tehnične zahteve za plovila).
- Zagotoviti učinkovito izvajanje in uveljavljanje prometne zakonodaje, zlasti zakonodaje o pomorski varnosti.
- Pripraviti turško prometno floto (zlasti za pomorski in cestni promet) za tehnične standarde, ki bodo omogočali popolno vključitev v notranji trg.

Gospodarska in monetarna unija

- Spremeniti zakon o Centralni banki, da se omogoči sodelovanje v Evropskem sistemu centralnih bank (ESCB).
- Dokončati neodvisnost Centralne banke od vlade.

Statistika

- Sprejeti statistične metodologije in prakse, združljive s tistimi v EU, zlasti v zvezi z oceno BDP, usklajenih indeksov cen življenjskih potrebščin, kratkoročnih kazalnikov, socialne statistike, poslovnega registra in plačilne bilance.
- Nadalje uskladiti makroekonomsko statistiko s statističnim pravnim redom Skupnosti.
- Zagotoviti ustrezno izobraževanje osebja in izboljšati upravne zmogljivosti.

Zaposlovanje in socialne zadeve

- Odpraviti preostale oblike diskriminacije žensk in vse oblike razlikovanja na podlagi spola, rasnega ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.
- Prenesti zakonodajo EU na področjih delovne zakonodaje, enakopravnega obravnavanja žensk in moških, varnosti in zdravja pri delu in javnega zdravja, okrepiti povezane upravne strukture in tiste, ki so potrebne za koordinacijo socialne varnosti.
- Zagotoviti učinkovito izvajanje in uveljavljanje socialne politike in pravnega reda Skupnosti o zaposlovanju.

- Pripraviti nacionalno strategijo o zaposlovanju z namenom kasnejšega sodelovanja v evropski strategiji o zaposlovanju tudi z začetkom skupnega pregleda zaposlovanja in v tem kontekstu razviti zmogljivosti za nadzor trga dela in socialnih dogajanj, zlasti vpliva trenutnih in vedno hitrejših strukturnih sprememb.
- Nadalje razvijati socialno varstvo, zlasti s konsolidacijo reforme sistema socialnega varstva, da bi bil finančno vzdržljiv, obenem pa krepiti mrežo socialne varnosti.

Energija

- Prestrukturirati javne energetske službe in še bolj odpreti različne sektorje; okrepiti upravne in regulatorne strukture.
- Popolna uskladitev nacionalne zakonodaje z energijskim pravnim redom Skupnosti.

Telekomunikacije

- Dokončati prenos zakonodaje Skupnosti.
- Razviti vsestransko politiko za ves sektor komunikacij.

Regionalna politika in koordinacija strukturnih instrumentov

- Razviti nacionalno politiko za gospodarsko in socialno kohezijo, da bi zmanjšali notranje razlike, vključno z večletnimi proračunskimi postopki, in vzpostavijo struktur za nadzor ocenjevanja in vrednotenja.

Kulturna in avdiovizualna politika

- Popolna uskladitev avdiovizualne zakonodaje in povečanje zmogljivosti neodvisnega regulatornega organa za televizijo in radio.

Okolje

- Izvajanje in uveljavljanje okoljskega pravnega reda Skupnosti, zlasti z razvojem okvirne in sektorske zakonodaje, obenem pa povečati institucionalne, upravne in nadzorne zmogljivosti za zagotovitev varstva okolja.
- Izvajati pravni red Skupnosti s posebno pozornostjo na okvirni zakonodaji, horizontalno zakonodajo in zakonodajo o varstvu narave, o kakovosti vode in ravnanju z odpadki; izvajati strategijo ravnanja z odpadki.
- Vzpostaviti mreže za nadzor in postopke za odobritve, kot tudi okoljske inšpektorate in zbiranje podatkov.
- Vključiti načela trajnostnega razvoja v opredelitev in izvajanje vseh drugih sektorskih politik.
- Izvajati in uveljaviti Direktivo o oceni okoljskih vplivov.

Carina

- Popolna uskladitev zakonodaje, zlasti o prostih conah, blagu za dvojno rabo in tehnologijah, prekursorjih ter ponarejenemu in piratskemu blagu.

Pravosodje in notranje zadeve

- Razviti izobraževalne programe o pravu Skupnosti in o izvajanju pravnega reda Skupnosti, ki se nanaša na pravosodje in notranje zadeve.
- Še bolj razviti in okrepiti institucije pravosodja in notranjih zadev, zlasti z namenom zagotoviti odgovornost policije.
- Sprejeti pravni red Skupnosti na področju varstva podatkov, da bi lahko polno sodelovali v schengenskem informacijskem sistemu in v Europolu.
- Začeti usklajevanje vizumske zakonodaje in prakse s tistimi v EU.
- Sprejeti in izvajati pravni red Skupnosti in prakse v zvezi z migracijami (sprejem, ponoven sprejem, izgon), da bi preprečili ilegalne migracije.
- Še naprej krepiti upravljanje mej in se pripraviti za polno izvajanje schengenske konvencije.

- Umakniti zemljepisni pridržek k Ženevski konvenciji iz leta 1951 na področju azila in razviti zmogljivosti za nastanitev in socialno podporo za begunce.
- Sprejeti in izvajati pravni red Skupnosti na področju korupcije, boja proti drogam, organiziranega kriminala, pranja denarja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih in civilnih zadevah; še naprej krepiti mednarodno sodelovanje na teh področjih.

Večanje upravnih in sodnih zmogljivosti

- Dokončati reformo posodabljanja javne uprave, da se zagotovi učinkovito upravljanje politik Skupnosti, vključno s krepitvijo upravljanja mej in priprav za polno izvajanje Schengenske konvencije.
- Dokončati zakonodajni okvir za notranji in zunanji finančni nadzor; dokončati vzpostavljanje osrednje organizacije znotraj vlade za usklajevanje funkcij notranjih revizij in nadzora; dokončati vzpostavljanje enot za notranje revizije in nadzor pri proračunskih uporabnikih; dokončati „funkcionalno neodvisnost“ za nacionalne notranje nadzornike/revizorje tako na osrednji kot decentralizirani ravni in predhodnem finančnem nadzoru; izdati revizijski priročnik in razviti revizijsko sled za nadzor finančnih sredstev EU.
- Dokončati teritorialno reformo in razviti koncept regionalnega in občinskega upravljanja.
- Vzpostaviti operativne strukture na regionalni ravni in okrepi obstoječe upravne strukture, ki obravnavajo regionalni razvoj.

5. PROGRAMIRANJE

V obdobju med 1996 in 1999 je Turčija prejela 376 milijonov evrov dodeljene pomoči, kar predstavlja letno povprečje le malo nad 90 milijoni evrov. Od leta 2000 naprej je bilo Turčiji letno odobrenih 15 % dvostranskih odobrenih proračunskih sredstev MEDA, poleg sredstev, predvidenih v okviru dveh uredb o evropski strategiji in o predpristopni strategiji. Prva uredba, sprejeta aprila 2000, predvideva 5 milijonov evrov letno v obdobju treh let za izpolnjevanje ukrepov za krepitev carinske unije ES-Turčija. Druga uredba, ki je v postopku sprejemanja, se nanaša na izvajanje ukrepov za pospeševanje gospodarskega in socialnega razvoja v Turčiji in bo v treh letih zagotovila 45 milijonov evrov na leto.

Vsa ta sredstva bodo usmerjena v predpristopne priprave. Za leto 2000 je porazdelitev sredstev naslednja:

- 50 % dodeljenih sredstev bo namenjenih za strukturne in sektorske reforme s ciljem zlasti uskladiti turško zakonodajo in prakso s pravnim redom Skupnosti. Zmogljivosti za strukturno prilagoditev bodo podpirale reforme; cilj tega je pomagati Turčiji izvesti velike strukturne reforme v skladu s pravnim redom Skupnosti in v tesnem sodelovanju z IMF in Svetovno banko.
- 50 % dodeljenih sredstev bo namenjenih za financiranje drugih ukrepov, s ciljem vključitve Turčije v EU: da bi pomagali turški upravi in institucijam razviti zmogljivosti za izvajanje pravnega reda Skupnosti (s krepitvijo institucij); da bi pomagali Turčiji mobilizirati potrebne naložbe, da bi dvignili njeno industrijo in infrastrukturo na raven standarda Skupnosti (s podporo naložbam in regionalnim razvojem ter razvojem podeželja). V okviru tega lahko Turčija financira tudi del svojega sodelovanja v programih in agencijah Skupnosti, torej tudi v petem okvirnem programu za raziskave in tehnični razvoj (UL L 26, 1.2.1999, str. 1) in na področjih izobraževanja in malih in srednje velikih podjetij (MSP).

5.1 Vloga mednarodnih finančnih institucij

Sodelovanje med Turčijo in mednarodnimi finančnimi institucijami preko Partnerstva za pristop dobiva nove spodbude in usmeritve. Dodeljena sredstva, ki so na voljo v okviru Partnerstva za pristop, služijo kot izhodiščni kapital in katalizator za večje zneske razvojnih financ mednarodnih finančnih institucij. Ta proces je razvila Komisija v sodelovanju z državami kandidatkami, Evropsko investicijsko banko in mednarodnimi finančnimi institucijami ter zlasti s Svetovno banko, da bi olajšala sofinanciranje projektov, povezanih s predpristopnimi prednostnimi nalogami. Obenem pa je pomembno tudi tesno sodelovanje s programi drugih donatorjev (držav članic; držav nečlanic).

6. POGOJNOST

Pomoč Skupnosti za financiranje projektov preko predpristopnih instrumentov za Turčijo je pogojena s turškim izpolnjevanjem obveznosti, ki izhajajo iz Pridružitvenega sporazuma, carinske unije in sorodnih sklepov Pridružitvenega sveta ES-Turčija, na primer, o trgovinskem režimu za kmetijske proizvode. Treba je izvesti nadaljnje korake v smeri izpolnjevanja kopenhavenskih meril ter zlasti napredovati pri izpolnjevanju posebnih prednostnih nalog tega Partnerstva za pristop v letu 2001. Neizpolnjevanje teh splošnih meril bi lahko vodilo k sklepu Sveta o ukinitvi finančne pomoči na podlagi člena 4 predlagane uredbe notnega okvira.

7. NADZOR

Izvajanje Partnerstva za pristop se bo nadzorovalo v okviru pridružitvenega sporazuma. Kot je poudaril Evropski svet v Helsinkih, je za Turčijo pomembno, da institucije pridružitvenega sporazuma ostanejo okvir, v katerem se lahko pregleduje prevzem pravnega reda Skupnosti v skladu z enakimi ureditvami, ne glede na to, ali so bila pogajanja odprta ali ne.

Ustrezni oddelki partnerstva za pristop bodo obravnavani v ustreznih pododborih. Pridružitveni odbor obravnava celoten razvoj dogodkov, napredek in težave pri izpolnjevanju svojih prednostnih nalog in vmesnih ciljev, kot tudi bolj specifična vprašanja, ki mu jih posredujejo pododbori.

Na začetku Upravni odbor MEDA zagotovi, da so sklepi o financiranju po treh instrumentih (MEDA; dve finančni uredbi v okviru evropske strategije) združljivi med seboj in s Partnerstvom za pristop.

Komisija pripravlja novo enotno uredbo za izvajanje nove proračunske usmeritve „Predpristopna strategija za Turčijo“ (predhodni osnutek proračuna za leto 2001). Po sprejemu navedene uredbe mora Upravni odbor Phare zagotoviti izvajanje nadzovanja združljivosti s Partnerstvom za pristop.
